

Rijksmonumenten hoeve Lichtenberg en hoeve Zonneberg 6

Van het eens zo machtige kasteel Lichtenberg resteert alleen nog de donjon of kasteeltoren en enkele muren. In de 18e eeuw werd de monumentale hoeve Lichtenberg tegen het kasteel aangebouwd. In deze hoeve is het museum Oud Sint Pieter gevestigd en de stallen zijn in gebruik als schaapskooi. In het andere deel is een vakantiewoning van Natuurmonumenten. Vanaf de vrij toegankelijke oeroude toren heb je een weids uitzicht over de Maasvallei en grote delen van Maastricht.

De hoeve Zonneberg werd eind 19e eeuw gebouwd en was tot eind 20e eeuw in gebruik als boerderij. Zowel de Lichtenberg als hoeve Zonneberg zijn vrijwel geheel uit mergelsteen opgetrokken en zijn Rijksmonumenten. Hoeve Zonneberg wordt prive bewoond.

TIP De Sint-Pietersberg in het mooie Maastricht heeft nog meer te bieden dan natuur en cultuur. Want ook culinair kun je genieten op en rond de berg. Je vindt er verschillende restaurants met terrassen waar je heerlijk kunt eten én een geweldig uitzicht hebt.

Mergelgangen 7

Al in de 1e eeuw zaagde men stenen uit de bergwand; met een gewone zaag zonder dat deze kapot ging. En toch kon men daar (fundamenten voor) huizen van bouwen. Vanaf de Middeleeuwen zijn de 'blokbekers' de gangen in de Sint-Pietersberg gaan uitzagen. Een groot deel van de oudere huizen in de omgeving bestaat nog steeds uit mergelsteen. Het gangenstelsel in Grotten Noord en Zonneberg is te bezoeken met een gids.

Kiekoet 8

Bij het vogelkijkscherm de Kiekoet (Maastrichts voor etalage) neem je een kijkje in de Oehoevallei. Hier kun je speuren naar Europa's grootste uilensoort. Ook zie je er Hollandse Landgeiten die de begroeiing kort houden.

Uitkijktplatform en -trap 9

Vanaf het platform heb je een spectaculair uitzicht over de grote mergelgroeve. De mergel werd sinds 1929 afgegraven door de ENCI voor de cement industrie. Vanaf 2020 zal Natuurmonumenten hier een nieuw uniek natuurgebied ontwikkelen. Delen van de groeve zijn al overgedragen. Daal de trap af - door de eeuwen heen - en loop door een stuk gangenstelsel de grote groeve in. De filmpjes op de verschillende etages van de trap kun je met de route app van Natuurmonumenten bekijken.

Blijven genieten van alle rijkdom

Heb jij genoten van je bezoek aan de Sint-Pietersberg? Help ons mee dit natuurgebied te beschermen en de eeuwenoude cultuurhistorie in leven te houden. Word lid van Natuurmonumenten, dat kan al voor €27,50 per jaar. Bovendien ontvang je dan 4x per jaar ons magazine Puur Natuur en korting bij activiteiten en in de webwinkel. Vul de antwoordkaart in of kijk op natuurmonumenten.nl/lidwoorden voor meer informatie.

Praktische info

Wandelen • 4 wandelroutes, download de routeapp: nm.nl/routeapp

Activiteiten • Kijk op nm.nl/activiteiten

Honden • Aangelijnd of los in de speciale losloopgebieden. Honden zijn niet welkom in de groeve.

Website • nm.nl/sintpietersberg, maastrichtunderground.nl, geuldal.com

Facebook • Word fan van de Sint-Pietersberg op facebook.com/sintpietersberg

Colofon

Natuurmonumenten
Postbus 9955
1243 ZS 's-Graveland
T (035) 655 99 11
www.natuurmonumenten.nl

Tekst: Natuurmonumenten
Vormgeving: Ster design
Beeld: Natuurmonumenten, KINA

Natuurmonumenten kan niet aansprakelijk worden gesteld voor fouten en/of onvolkomenheden met betrekking tot de inhoud van deze folder.

april 2017

Maak kennis met de bewoners van de Sint-Pietersberg

De mosasaurus uit de Krijtzee kun je bewonderen in het Natuurhistorisch Museum in Maastricht

Op de Sint-Pietersberg komen allerlei orchideeën voor, waaronder het soldaatje

De zeldzame vale vleermuis is één van de grootste vleermuizen van Europa

Ook overdag kun je de opvallend gekleurde nachtvlinder Spaanse vlag zien

De zonzanbiddende gladde slang doet het goed langs de grens

Kalketrip is een zeldzame distel die maar op enkele plekken in Nederland voorkomt

Grootste uil van Europa

In de Oehoevallei woont een koppel wilde oehoes - hét symbool van de Sint-Pietersberg. De Europese oehoe is de op één na grootste uilensoort ter wereld met een hoogte van 75 cm en een spanwijdte van 1.80 m. Het zijn echte roofvogels en voeden zich onder andere met duiven in de stad. In de zomer kun je met een gids de Oehoevallei bezoeken. De rest van het jaar is dit een reservaat om de oehoes hun rust te gunnen. Vanuit de Kiekoet kun je naar de oehoe speuren.

Hoogtepunten

- 1 Mergellandschappen
- 2 Bloemen en vlinders
- 3 Duivelsgrot
- 4 Vleermuizen
- 5 Fort Sint Pieter
- 6 Hoeve Lichtenberg en Zonneberg
- 7 Mergelgangen
- 8 Kiekoet
- 9 Uitzichtplatform en -trap

KOMT
DAT
ZIEN

Unieke natuur
en cultuur bij
Maastricht

NEEM MEE!
met plattegrond,
routes en tips

Ontdek het leefgebied van de
oehoe, vlinders en vleermuizen

Wandelen over de berg en speuren naar de oehoe

Rijk aan bloemen en vlinders

Militair erfgoed

80 km ondergrondse mergelgangen

Grensoverschrijdend wandelen

Unieke kalkrotsen

Genieten van vergezichten

165 hectares (in 2020 250 hectares) natuur

Aan de rand van Maastricht tussen Jeker en Maas vind je het unieke natuurgebied Sint-Pietersberg. De afwisseling van kalk- en kiezelbodemplanten en dieren leven. In de berg is een doolhof uitgehakt dat ooit honderden kilometers lang was voor de mergelwinning. Het hart van de Sint-Pietersberg is de mergelgroeve van ruim 100 hectare. Op de berg staan diverse historische gebouwen en zijn er prachtige vergezichten.

Mergellandschappen

Op de berg en in de groeve beheren de Mergellandschappen en Nederlandse landgeiten met de herder de kalkgraslanden. Mede dankzij het begrazen, maaien, snoeien en lokaal plaggen, groeien er veel bijzondere planten en bloemen en komen er veel zeldzame vlindersoorten voor.

Bloemen en vlinders

De Sint-Pietersberg is één van de warmste plekjes van Nederland. Samen met de kalkbodem zorgt dit voor een ideale leefomgeving voor veel dieren en planten. Zomers bloeien er prachtige orchideeën, zoals purperorchis en soldaatje, maar ook het zonneroosje groeit hier. Vlinders zoals de koninginnenpage, het icarusblauwtje en de veldparelmoervlinder komen op deze bloemenrijkdom af.

Duivelsgrot

Het Popelmondedal met haar steile, zonnige hellingen, kruidenakkers en kalkrotsen -waaronder de Duivelsgrot-, is een walhalla voor natuurliefhebbers. De niet toegankelijke gangen (vanwege gevaar) zijn door mergelwinning ontstaan. Vanaf deze plek kun je genieten van het prachtige uitzicht op België en het beroemde Château Neercanne.

"De Oehoevallei: een paradijs voor de oehoe"

Vleermuizen

Van eind september tot eind april hangen honderden vleermuizen van 11 verschillende soorten in de mergelgangen van de Sint-Pietersberg. Buiten deze periode vind je de vleermuizen in de buurt van de bossen op de berg waar ze jagen op insecten.

Fort Sint Pieter

Het fort Sint Pieter werd begin 1702 gebouwd en is na restauratie grotendeels intact. Je kunt het fort samen met een gids bezoeken voor een rondleiding langs (onder andere) de waterput, de schietgaten en de kanonnengalerij. Boven op het fort heb je een indrukwekkend uitzicht over de stad, de Maas en het omringende landschap. Het fort, de toren van de kasteelruïne Lichtenberg en de Motte, een oude 'kasteelberg', behoren tot het militair erfgoed van de berg. Zij maken meer dan duidelijk dat Maastricht eeuwenlang een vestingstad is geweest.

Kies je route

Wandelroutes

- Groene route, 4,4 km
- Rode route, 10,6 km
- Gele route, 7,5 km
- Traproute

Grondgebruik

- Bos
- Akker/weiland
- Water
- Bebouwing

Verkeer

- Autoweg
- Regionale/verharde weg
- Onverharde weg

- P Parkeerplaats
- W Watertappunt
- U Uitzichtpunt
- C Chalet Bergrust, Luikerweg 71, Maastricht
- R Restaurant MonteNova, Luikerweg 78, Maastricht
- S Buitengoed Slavante, Slavante 1, Maastricht
- O Chalet d'n Observant, Lage Kanaaldijk 115, Maastricht
- M Museum Oud Sint Pieter, Lichtenbergweg 2, Maastricht
- H Hoeve Zonneberg (privé)
- I Infocentrum Fort Sint Pieter, Luikerweg 80, Maastricht
- G Ingang grotten
- N Château Neercanne
- T Uitkijktoren Lichtenberg
- V Uitzichtpunt D'n Observant
- P Uitkijkplatform
- K Kiekoet
- H Hondenloosloopgebied (speciaal deel voor kleine honden)
- B Natuurbad

Antwoordkaart doorlopende machtiging Sepa

Vereniging Natuurmonumenten, Noordreinde 60, 1243 JJ 's-Graveland, Nederland Incassant ID 10ZZZZ405167300000

Ik machtig Natuurmonumenten het volgende bedrag van mijn rekening te schrijven

€2,50 per maand €27,50 per jaar ander bedrag, te weten € per jaar

Ik betaal liever per acceptgiro

Naam en voorletters	m/v	E-mail
Straat en huisnummer		IBAN*
Postcode		Datum
Woonplaats		Handtekening
Geboortedatum		
Telefoonnummer		

* IBAN is uw nieuwe internationale rekeningnummer. Tenzij u toezending van een acceptgiro wenst, geeft u door ondertekening van dit formulier toestemming aan Natuurmonumenten om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van Natuurmonumenten. Als u niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hier voor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik ontvang graag de maandelijkse online nieuwsbrief (het laatste natuurnieuws en tips over wandel- en fietsroutes en excursies, ook bij u in de buurt)